

Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica štev. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod
pisom: Upravništvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIII.

Celovec, 6. oktobra 1914.

Št. 46.

Poročila iz vojne.

ODLOČILNA BITKA NA FRANCOSEM BOJIŠČU.

Utrujenost francoskih in angleških čet.

Kodanj, 30. septembra. Iz Londona se poroča: »Daily Telegraph« poroča iz Pariza: **Izgube in utrujenost zveznih armad so volikanske.** Bojujoče armade druga drugo vstrahujejo. Zmagala bo konečno tista stranka, ki more poslati na bojno polje popolnoma sveže čete. V postojankah armad ni nobene izpremembe. Izprva veselo razpoloženje je izginilo; artiljerija z mirnostjo zavzema svoje postojanke, ko je svoj cilj mirno določila. Infanterija opravlja svoje delo na enak način, da posega v boj smotreno.

PADEC UTRDIBE CAMP DE ROMAINS.

London, 30. sept. (preko Berolina). Vojni sotrudnik lista »Times« se tolaži zaradi padca utrdbe Camp des Romains takole: Padec utrdbe je zelo žalosten; toda francosko desno krilo ima zelo močne rezerve. Pričakujemo, da bodo Nemci v kratkem zopet pregnani. Francoskih zatvornih utrdb ni so nikdar smatrali za take, da bi se mogle dolgo upirati. Njih naloga je, da zapirajo dovoz sovražniku, in to nalogo so izpolnile. Glavno zanimanje se obrača sedaj na okolično mesta Peronne, kjer se vrši velika bitka med sovražnima armadama.

Več dobrih in izkušenih častnikov nima velikega zaupanja v armado, ki se stvarja sedaj, ne zato, ker dvomijo o kvaliteti človeškega materijala na telesu in duhu, temveč ker se ne more pred potekom 18 tednov dovoljno izvežbati za vojno, posebno proti moderni artiljeriji, tudi tedaj težko, ko bi jo vezbali poklicni častniki. Toda število častnikov ni samo omejeno, temveč se tudi vedno zmanjšuje zaradi izgub.

»Times« poročajo iz Pariza z dne 26. m. m., da se je padec Maubeuga šele sedaj splošno izvedel po Francoskem, dasiravno to uradno še ni potrjeno.

Frankobrod ob Meni, 29. sept. (Cenzurirano). »Frankfurter Zeitung« priobčuje pariško poročilo agencije Havas, ki pravi, da so Nemci predvčerajšnjim zopet pričeli obstreljevati Reims. Glavna akcija se torej vrši na obeh krilih. Na zapadnem krilu zavzimate obe armadi fronto od juga proti severu, torej navpično na ostalo fronto. Pričakuje se, da se tu z največjo ljutostjo izvaja odločitev. Francozi unorablajo podobno taktiko, kakor so jo unorabljali Japonci proti Kaulbarsovemu krilu pri Mukdenu in hočejo obkoliti Nemce ter zavzeti silno važno glavno zvezno črto St. Quentin-Charleroi-Namur, da bi tako prisilili desno krilo in središče, da bi se hitro umeknilo na belgijsko mejo in Mozo. Zaradi velikanskega pomena tega odseka bitke sta oba dela privedla na bojišče velika ojačenja. Odločitev je pričakovati v kratkem. Z druge strani pa si skušajo Nemci priboriti novo prehodno črto pri vzhodnem krilu pri Verdunu, ker po zavzetju višin ob Mozi pri Hatton-Chatelu obvladujejo cesto Vigneulles-Saint Michel.

Londonska poročila priznavajo, da so strahoviti 42 centimeterski topovi že nameščeni pred Verdunom in da se je oblegovalni obroč že vidno sklenil okoli trdnjave.

Z NEMŠKO-JAPONSKEGA BOJIŠČA.

Berolin, 1. oktobra (Kor. urad) Wolffov urad poroča iz Kopenhagna: Japonski poslanik je objavil brzojavko svoje vlade, glasom katere so Japonci dne 26. septembra napadli Nemce na sprednjih, visoko ležečih pozicijah med rekama Paisho in Litsum.

ZNIŽANE VOZNE CENE PO ŽELEZNICAH, ZA ONE, KI GREDO OBISKAT SORODNE BOLNE ALI RANJENE VOJAKE.

Dunaj, 1. oktobra. (Kor. urad.) Železniško ministrstvo je z veljavo od dne 4. t. m. odredilo, da se sorodniki bolnih ali ranjenih, v zdravniški oskrbi nahajajočih se vojakov lahko vozijo v II. ali III. razredu za polovično ceno poštinih in brzovlakov, ako gredo obiskat imenovane vojake. Kot sorodniki veljajo starši, bratje in sestre in pa so-

proge. Znižanje vozne cene se dovoljuje samo za voznje čez 50 km.

NOVA AVSTRO-OGRSKO-NEMŠKA FRONTA.

Berolin, 30. sept. (Kor. urad) »Vossische Zeitung« priobčuje naštopno poročilo iz Stockholma: »Svenska Dagbladet« piše:

Nova avstrijsko-ogrsko-nemška fronta bo gotovo hitro stabilizirana. Od ruske strani so baje potom rekognosciranja prišli do rezultata, da mora biti stališče med Przemyslom in Krakovom tako močno, da so izpostavljeni pravemu obleganju, posebno potem, ko so Rusi za avstro-ogrsko armado, podprto po nemških ojačenjih, številno zadržali, ker so morali močne oddelke odpustiti deloma na Poljsko, deloma v vzhodno Galicijo, da dosežejo sodelovanje s četami v Bukovini. Ako se ta vest o detaširanju na Poljsko potrdi, razumemo da se učinkovane operacij Hindenburga izražajo v obliki olajšanja ruskega pritiska na Avstro-Ogrsko. — To poročilo so depeširali iz Petrograda pariškim listom.

POLOŽAJ NA AVSTRIJSKIH BOJIŠČIH.

Dunaj, 30. sept. (Kor. urad) Uradno se razglša: C. in kr. najvišje armadno poveljništvo je izdalo sledeče armadno povelje:

Položaj je za nas in z nami zvezane nemško armado ugoden. Ruska ofenziva v Galiciji se misli umekniti. Skupaj z nemškimi četami zopet premagamo in uničimo sovražnika, ki je bil premagan pri Krasniku in Zamošču, Insterburgu in Tannenbergu.

Proti Francoski prodira nemška glavna moč nevzdržljivo globoko v sovražno ozemlje. Nova velika zmaga se obeta tamkaj.

Na balkanskem bojišču se bojujemo tudi v sovražnikovi deželi. Odpor Srbov začnjenja ponehavati. Notranja nezadovoljnost, vstaja, beda in lakota groze našim sovražnikom v zaledju, ko nasprotno monarhija in nemška država stojite edini in trdno se zanašajoči, da dovojujeta do zmagovitega konca to zločinski nam narinjeno vojno.

Podlistek.

Konjiški boj.

Ranjenec J. V. opisuje v »Venkovu« dogodek iz bojev predstraž v bitki pri Tomaševem. Pripoveduje tako-le:

Najstrašnejši in najgroznejši vseh bojev, kar sem jih videl, je bil spopad konjice. Videl sem tak spopad — silen, drzen, krvav — ne pozabim ga nikdar več. Bilo je uro daleč pred Narolom, mestecem v Galiciji, ob meji pri Tomaševem, v drugi polovici meseca avgusta, če se ne motim, osemnajstega. Bil je krasen, solnčen, jasen dan. Solnce je opoldne žgalo naravnost, in vsa pokrajina, obdana z gozdovi, je tonila v valovih solnca. Iz vasi Lovčevce je prišla patrolja naših hrabrih ulancev in krenila proti Narolu. Za patroljo je prihajal celi škadron. Nikomur ni bilo znano, da bi mogel biti kje v bližini sovražnik in zato je konjica jezdila popolnoma mirno. Komaj pa je ves oddelek naše konjice došel do neke majhne vasice za Lovčevce, mu je prihajal nasproti v najhujšem skoku ulan od predstraže in je že oddaleč dajal znamenja, da je sovraž-

nik v bližini. Prispel je do poveljnika škadrona in mu je, loveč sapo, javil, da se v neposredni bližini, ne dalje, nego tisoč korakov pred škadronom, nahaja večje število kozakov, v sklenjenih vrstah, a v dolini da jih je najmanj tri stotnije (škadroni). O navzočnosti, kakor se zdi, da ne vedo ničesar:

V prvih vrstah, kjer so slišali ulanovo naznanilo, je nastalo po njegovih besedah znatno gibanje in vsakdo je nestrpljivo čakal, kaj se zgodi. Poveljnik je hladnokrvno pomignil podpoveljniku in trenutek nato je že stal škadron v bojni obliki, v čelni vrsti. Na obe strani so bili odposlani močnejši oddelki v svrhu kritja — sabljo iz nožnic, revolverji in karabinci pripravljeni. To vse se je zgodilo popolnoma po tihem, po bliskovito hitro.

Nato se je že vrnil poveljnik, ki je prej skokoma odjahal naprej, da bi videl na svoje oči kozaške stotnije.

— Pred nami so kozaki, — je dejal, — naskočimo jih in upam, da jih poženemo. — Potem je glasno zapovedal:

— Skokoma naprej!

Po celi vrsti je nekaj zašumelo. Zemlja je zadonela od udarcev konjskih kopit, konji so rezko zahropli, nožnice sabelj so rož-

ljale: — to ni bil več oddelek konjenice, ki je prej mirno jahal, temveč se je po zelenih travnatih tleh valil živ plaz konj, na katerih je bilo jezdece le težko razločevati. V takem strahovitem skoku je došel škadron na drugo stran grička. Pred očmi se je pokazala majhna dolina — in tri črne vrste ruske konjice. Nato je prišlo povelje. Kakor grom je zagromelo po vsem konjskem plazu: — Huraa! — in hitrost se je očitno še podvojila. Tedaj so se oglasili prvi strelji kozaskih pušk in vse tri stotnije, ki so dotlej stale mirno, so se zgenile, v prihodnjem trenutku pa tudi že krenile naprej, proti našim ulanom, kjer je za trenutek nastala tišina, ki so jo motili strelji, hropenje konj in posamezni vzkriki. Strašna je bila ta tišina in človeku so za trenutek švignile po glavi najrazličnejše misli in ž njimi zmes najneverjetnejših, zmešanih utisov.

V tem se je razlegel po vsej dolini grozovit hrup in žvenket sabelj. Obe konjici ste planili druga proti drugi...

Nisem videl nič drugega, nego da se je dir ustavljal, da je oslabil. Sablje in kozaška kopja so se prekrizala, nekaj konj je ležalo na tleh, nekaj jih je brez jezdecov dirjalo naokoli. Obe četi ste prodrli druga drugo, se zaustavili, se obrnili in zopet trčili

To je resnica o položaju. Naj se razglasi vsem častnikom, moštvo pa razloži v njegovem materinem jeziku.

Nadvojvoda Friderik, general pehote.

GENERAL AUFFENBERG ZBOLEL.

Dunaj, 30. sept. (Kor. urad.) Iz vojnega časniškega stana se poroča uradno: Armadni poveljnik, general infanterije, vitez Auffenberg, je zbolel.

Vest bo vzbudila gotovo splošno obžalovanje.

OFENZIVA PROTI SRBIJI.

Budimpešta, 30. sept. (Kor. urad.) Budimpeštanska korespondenca javlja: Naša ofenziva v Srbiji napreduje zmagovito. Srbski poizkus, motiti našo ofenzivo z novim vpadom čez Savo, se je popolnoma ponesrečil, ker so naše, v bližini se nahajajoče obmejne čete, takoj pregnale iz dežele čez Savo došlo srbsko vojaštvo, ki je bilo slabše kvalitete in v manjšem številu.

SRBIJA NE VE KAM Z RANJENCI.

Dunaj, 30. sept. (Kor. urad.) »Polit. Korrespondenz« poroča iz Soluna: Srbska vlada se je baje obrnila na grško vlado, da ji da svoje bolnišnice za srbske ranjence in bolnike na razpolago. Grška vlada tej prošnji ni ustregla.

BOJI OKOLI VERDUNA. — NAŠE MOTOR-SKE BATERIJE.

»Pesti Hirlapu« brzojavlja njegov vojni poročevalec iz Metz 26. m. m. sledeče: »V petek sem bil v bojni črti in tako očividec bojev okoli Verduna. Na prve znake in grozovitosti vojne sem naletel par kilometrov od Chambleya. Popoldne sem dosegel črto delovanja težke nemške artiljerije. Dobil sem dovoljenje, da ostanem pri baterijah. Težka nemška artiljerija je bombardirala pri Verdunu ležečo vas Mesnil. Pri vsakem strelu topov se je razvil grozen zračni pritisk. Čutil sem, da je detonacija topa, poleg katerega sem stal, tridesetkrat močnejša nego grom pri nevihti. Kroglja odleti po tej detonaciji iz cevi z glasom, kakor da bi velikani tulili proti nebu. Od artiljerijske črte sem šel proti gozdu, v katerem je pred par urami divjal oster infanterijski boj. V gozdu so v kupih ležala trupla francoskih vojakov. Videl sem neštevilna prestreljena debela drevesa. Od tu sem šel v smeri, ki je ne smem označiti. Ko sem prehodil par kilometrov, sem videl avstro-ogrsko motorsko baterijo pri delu. Težka sovražna artiljerija je obstreljevala naše baterije s šrapneli. Strel za strelom je žvižgal nad našimi glavami. Mučen glas je to, zelo oster in podoben dolgemu kriku. Čez Gravelotte sem prišel v Metz, da odpošljem to brzojavko. Takoj se vrnem nazaj na drugo krilo. Včeraj sem videl pri naših baterijah tudi ogrske vojake.«

skupaj. Nastale so večje ali manjše skupine, ki so se tolkle med seboj. Sablje so rožljale in sekanje je bilo grozno. Videlo se je, kak stojijo mož proti možu in da sta se spoprijela. Marsikje je bilo videti za trenutek, kako je dvakrat zažvižgala sablja na kozakovo glavo in kako se je kozak končno zvalil na zemljo. Grozno so delovali samokresni častnikov in podčastnikov. Na vsak strel se je zgrudil na zemljo človek, ustreljen s konja.

Pol ure je trajalo vse to — meni se je zdela cela večnost.

Končno se je bojišče pomeknilo za nekoliko desetnih metrov proti Narolu, kar je pomenjalo, da se kozaki umikajo. Trenutek pozneje je bilo to umikanje popolno. Naši so se tudi zopet uredili in ko je minulo pol ure, je bila zopet tišina tamkaj, kjer se je prej vršil tako krvav spopad.

Naše konjenice je bilo trikrat manj, a vzlic temu je premagala kozake, ki so se trdovratno branili. Izgubili so na bojišču 80 mož, večinoma ranjenih, ki pa so jih odnesli s seboj, celo 10 mrtvih so vzeli na konjih s seboj. Naših je padlo 20, med njimi tri mrtve, ostali pa so bili večinoma le lahko ranjeni.

Razno iz vojne.

SLIKE Z NEMŠKO-FRANCOSKEGA BOJIŠČA.

Maks Hochdorf piše v »Berliner Tageblattu«:

Bitke na poljih Belgije in Francije ne puščajo nobenih krvavih sledov. Povsodi se vrste same nizke gomile. Človek bi mislil, da so to krtine, ako bi ne bil na vsaki gomili nameščen nizek križ. Odpravil sem se iz Bruselja v St. Quentin. Vojujoče čete so že pokopale svoje mrtvece. Kmetje prihajajo zopet iz svojih hiš, kjer so se prej iz strahu skrivali po kletih. V brabantških vaseh se povsodi nudi ista slika. Tovarne praznujejo. Mlado in staro stoji od jutra do mraka krog nemških vojakov. Ljudstvo ne kaže nobene mržnje napram nemški armadi in skriva svoja čuvstva pod ravnodušnim licem.

Tako mirno že dlje časa ni bilo po pljanah zapadne Belgije dolí do Maubeuge. V Tubizu se je proizvajala svila za ves svet. Tu je bilo zaposlenih na tisoče žensk. Po težkem delu so bile vse omamljene, da, na pol blazne. Znano je bilo, da so te ženske in dekleta naravnost besnele in izvrševale napade na ulicah, da so jih morali po končanem delu zvečer v separiranih vozovih spravljati domov. Sedaj so se tudi te streljale in si ne upajo več na ulico.

Čim bolj smo se z avtomobilom približevali Maubeugu, tembolj se je množilo število razrušenih hiš. Porušene strehe, razdejano zidovje vsepovsodi. Oko strmi na te ruševine in se polagoma navadi tudi na ta pogled. Tu okrog Maubeuga ni franktirerjev. Ljudstvo se zaveda, kaj je vojna, zato pozdravljajo starci in ženske nemško armado in sanitetne kolone. Drugih ljudi je malo. Zreli in mlajši Francozje so v vojni. Kar jih je ostalo doma, krevljajo ob bergljah. Ti se približujejo avtomobilu, pozdravljajo prijazno in pomagajo iskati pota na kartah, da človek pozablja, da se nahaja sredi med sovražniki. Pripovedujejo, da so Francozi plenili in ropali po hišah svojih lastnih sodržavljanov. Isto so delali tudi Angleži. V mnogih vaseh ni dobiti ne soli, ne sladkorja, zlasti pa primanjkuje vžgalic. Ni ognja ne za razsvetljavo, ne za pripravljanje jedil.

Pred utrdbami Maubeuga se vrste gomile. Na enem izmed grobov visi konjeniška čepica. To je gomila nemškega vojaka. Na sosednjemu je obešena kapa. Tu je pokopan Francoz. Tako se vrsti grob za grobom.

VOJAŠKA PISMA S SRBSKEGA BOJIŠČA.

Na razpolago smo dobili sledeča, od vojaške oblasti cenzurirana pisma s srbskega bojišča:

Srbsko bojišče, 22. 9. 1914.

Ljuba mati!

Že parkrat sem pisal, pa ne dobim nobenega poročila. Počutim se čisto dobro, le da imamo težavno delo. Zdrav sem in nepoškodovan, kljub toči granat. Tukaj je zelo vroče. Srbskih svinj in volov je v izobilju, da mi svinjska pečenka takorekoč že pri ušesih ven gleda. Pristrčne pozdrave!

Drugo pismo slove: Ljuba sestra! Da se prepričaš, da sem še živ, Ti pošljem zopet karto (razglednica: turško pokopališče v Zvorniku). Sicer se mi godi dobro, pa ponoči in podnevi smo pod milim nebom. Si lahko misliš, da topovi bučijo, da človeka obide groza. Kaj sem že vse videl in doživel. Ti seveda ne morem poročati. Iskrene pozdrave!

Tretje pismo (razglednica: Prokleta Jelena pri Zvorniku) se glasi: Dragi oče! Sem zdrav in nepoškodovan. Življenje je težavno in je treba veliko prestati. Ena kupica piva stane 40 vin. en guljaž za petkrat ugrizniti 80 vin., bosanski tobak je pa poceni. Kako je tukaj si nihče ne more predstavljati, kdo ni sam izkusil. Pristrčne pozdrave Vam pošilja Vaš V.

Četrto pismo: Ljuba sestra! Sem še zdrav in tudi tukaj nisem izgubil svojega humorja, čeravno nihče ne ve, če bo drug dan še živ. Vojska ni igrača. Ko bi bila tukaj, bi videla, kako krepko narav da mora imeti človek, da more vse to prenesti. Pa pogum in korajža vse premaga! Piši kaj! Tvoj V.

Peto pismo (razglednica z Drino): Draga sestra! Cenzura je jako stroga, zato Ti ne

morem pisati, kje da smo. Na tej razglednici pa vidiš Drino, ki sem jo prekoračil in se v njej že večkrat kopal. Sem v Srbiji, kje, ostane pa vojaška skrivnost. Pristrčne pozdrave!

Ranjenci v Celovcu.

V rezervni bolnišnici št. 1.

Od pešpolka št. 17:

Infanteristi: Hubert Zaman, Franc Kerovina, Franc Drinovec, Peter Magajne, Peter Semčič, Franc Zorc, Stanislav Zobič, Franc Žlebnik, Jakob Krakar, Valentin Kovač, Anton Reven. Korporal Janez Raut. Častniški sluga Janez Breitenberger. Korporal Vid Kuznik. Infanterista Janez Založnik, Jakob Malovič. Korporal Matija Radolovec. Infanteristi Franc Saje, Franc Leustig, Dominik Kaušek, Blaž Zajc, Anton Brankovič, Alojzij Orehovec, Anton Meglič, Mihael Novoselj, Franc Koderca. Korporal Anton Erjavec. Infanteristi Mario Ražem, Franc Zvolenk, Janez Krašovec. Častniški sluga Vid Ambrožič. Infanteristi Fr. Osredkar, Franc Krek, Jožef Plut, Franc Hrenn, Janez Zalobar, Ign. Zagorjan, Rudolf Prettner. Korporal Alojzij Sebaut. Desetnik Janez Arhar. Infanterist Ludovik Bergant. Štabni narednik Edvard Delark. Infanteristi Janez Težak, Janez Bahor, Herm. Mihael Kordeš. Četovodja Janez Boh. Infanterista Leopold Serazin, Janez Blatnik. Korporal rez. Anton Novak. Infanteristi Šimen Gerl, Franc Malovašič, Fr. Schniderschitsch, Franc Margon, Viktor Kosina. Desetnik Matija Tellner. Infanteristi Peter Osrekar, Matija Umek, Albin Kuhar. Desetnik Miha Kleindienst. Infanteristi Miha Kraut, Franc Legan, Anton Germ. Desetnika Janez Bertoncej, Jožef Zurman. Infanterist Anton Oblak. Četovodja Gašpar Pelko. Infanteristi Vinko Oražem, Jož. Kregar, Matija Galičič, Franc Novljan, Jožef Sinčič, Alojzij Puck, Vinko Jereb, Anton Orlič. Korporal Oton Prettner. Infant. Janez Ladiha, Franc Gorenc. Korporal Leopold Lukek. Infanteristi Alojzij Debeljak, Anton Velkoverh, Alojzij Sladič, Anton Repič, Jož. Draksler, Andrej Selj.

Poljski topničarski polk št. 9:

Topničarja Karl Blueh, Karl Tronkar. Četovodja Janez Waidacher. Topničarja Herman Wellisch, Štefan Unterüberbacher.

Poljski lovski bataljon št. 8:

Četovodje Jožef Pessentheiner, Ferdinand Schober, Janez Wedenig. Lovci Jožef Skerbič, Franc Fink, Karl Salbrechter. Četovodja Jurij Tamegger, David Suntinger. Patr. v. Volbenk Moser. Lovci Franc Pikalo, Jurij Hanin, Gottfried Köferle, Jan. Schiehl, Friderik Maier, Franc Luschin, Tomaž Loezeri. Podlovec Matija Krenn. Lovci Jožef Untergantschnigg, Jožef Platzer. Patr. vod. Matija Lorbek. Podlovec Alojzij Jäger. Lovci Anton Laure, Anton Alojzij Krainer, Al. Unterwegger, Jakob Pečnikar, Tomaž Liebetegger, Alojzij Kunaver, Jožef Murgetz, Jožef Kosenc, Alojzij Puntchart, Jožef Lapsch, Janez Budgar. Podlovec Jan. Bachler. Patr. v. Jurij Schuller. Lovci Mih. Just, Tomaž Mihor, Franc Massanek.

RANJENCI, SPREJETI V OSKRBO V ČASU OD 22. SEPTEMBRA DO 1. OKTOBRA.

C. in kr. vojaška bolnišnica.

Stotnik Žerjav pp. št. 17; stotnik Yikt. pl. Canisius pp. št. 17.

Pešpolk št. 7:

Desetniki Viktor Thonhaier, Tomaž Stranik, Andrej Pressnig, Ambrož Nagler. Korp. Herman Haslachner. Inf. Franc Joschep. Nad. rez. Rudolf Orasch. Des. Henrik Mattersdorfer. Inf. Jožef Bomasen. Rok Sorgo. Des. Gašper Winkler. Četov. Štefan Ebner. Inf. Henrik Altersberger, Pav. Mörth.

Poljski bataljon št. 8:

Lovca Franc Smertnik, Jožef Missbichler. Patr. v. Lenart Kreutzer. Lovci Primož Smeričnik, Boštjan Gradinger, Valent. Klewein, Ferdinand Kužak, Anton Ponočnik, Anton Lončarič, Karl Krobak.

Pešpolk št. 17:

Inf. Franc Dornik.

Domobranski pešpolk št. 4:

Inf. Janez Nussbaumer, Mihael Pichler, Jožef Zegina. Korp. Jurij Herb. Inf. Gottfried Markut. Des. Janez Thurner. Infanterist Maks Gratzl, Jožef Jehnschatz, Valent. Uršič.

Poljski topniški polk št. 9:

Topničar Janez Spindler.

Waisenhauskaserne.**Pešpolk št. 7:**

Des. Anton Mubi. Inf. Ludovik Brenner, Tomaž Winkler, Jakob Krainer. Korp. Matija Rotter. Inf. Lovro Wallner. Črnov. Jernej Pregl. Inf. Janez Kruschitz, Amadej Unterluggauer.

Poljski topničarski polk št. 9:

Des. Jožef Pock. Topn. Mihael Speck. Des. Franc Antloga. Topn. Martin Murn, Fr. Köck.

Poljski lovski bataljon št. 8:

Podl. Matija Ertl. Patr. v. Franc Niedtrojer. Podl. Jakob Sablatnig.

Domobranski pešpolk št. 4:

Inf. Janez Ulsnegger, Peter Sgarbisa, Janez Lamegger.

Pešpolk št. 17:

Inf. Janez Flapnik.

Šola pod Križno goro:

Top. Friderik Apoloner od p. t. p. št. 9, 2 bat.

Dnevne novice in dopisi.

Naša patriotična duhovščina. Gospod župnik Ivan Serajnik v Timenici je poslal voz živih za ranjence v rezervni bolnišnici št. 1 v Celovcu. Gospod župnik Anton Benetek na Djekšah je poslal za ranjence v rezervni bolnišnici št. 1 10 K, povodom godu g. župana Mihaela Ladinika zopet 10 K in Hranilnica in posojilnica v Djekšah je v isti namen poslala 10 K. Gospod dekan Franc Marinič, ki je že na slovenski komite v Celovcu poslal zbirko 266 K 54 h, je poslal še posebej na škofijstvo za »Rdeči križ« zbirko 102 K 10 h, in sicer darovanje v cerkvi 32 K 10 h; ostalo so darovali: G. dekan Marinič 50 K, Antonija Tomaž 10 K, Tereza Sobec 5 K, Roza Sibic 5 K.

Vrlo! Sodalitas presv. Srca Jezusovega za Zilo in Kanal (bratovščina duhovnikov) je poslala c. kr. okr. glavarstvu v Beljaku 50 K, in sicer 25 K za »Rdeči križ« in 25 K za družine rezervistov.

Narodni davek Mohorjanov se je običajno vsako leto — po vsaj 10 vinarjev od uda — porabljal doslej v občekoristne in druge človekoljubne namene. Letošnje knjige se bodo ravnokar pričele razpošiljati in ker je trenutno najnujnejša pomoč in tolažba našim vojakom-ranjencem ter vojaškim vdovam, svetujemo vsem Mohorjanom, ki zmorejo, naj letošnji prostovoljni davek namenijo ter skupno po župnijah vpošljejo »Slovenskemu pomožnemu odboru« v Celovcu, Mohorjev dom. (Položnice se po želji dopošljejo.) — Vse za vero, dom, cesarja!

Odhod p. Weib-a iz Celovca. Dne 2. oktobra je odšel iz Celovca vlč. g. p. Viljem Weib iz reda oo. jezuitov, profesor na celovski bogoslovni. Zadnja leta je predaval v Celovcu moralno in je bil vsled svojega temeljitega strokovnega znanja in ljubeznivosti pri gospodih bogoslovcih in duhovnikih splošno priljubljen. Pozvan je bil brzojavno v Sarajevo, kjer bo predaval cerkveno pravo, patristiko in modroslovje.

P. Edvard Brvar ž. V Celju je umrl dne 29. septembra ob 6. uri zvečer kapucinski provincial p. Edvard Brvar. Pogreb se je vršil dne 1. t. m. N. p. v m!

Padli junaki. Na južnem bojišču je dne 15. septembra padel, zadet v srce, c. in kr. rezervni poročnik pri pešpolku št. 22 g. Bogumil Brinšek; bil je znan slovenski turist in amaterfotograf. — V boju pri Loznici je padel 17. septembra stotnik pri 78. pešpolku g. Miloš Margreitner iz znane sloven. Mankočeve rodbine v Trstu. — V bitki pri Grodeku je bil hudo ranjen posestnik Leon Andrejka iz Verhol na Kranjskem in je umrl dne 23. septembra v Rudolfovi bolnišnici na

Dunaju; zapušča vdovo in štiri male dečke. — Dne 10. septembra je padel v Stawerzani pri Grodeku poročnik črnovojnega polka št. 3 Franc Holz, tajnik kmetijske družbe štajerske, Slovenec iz Štajerskega. Slava našim junakom!

Ranjen je bil na gališkem bojišču in leži sedaj v eni izmed budimpeštanskih bolnišnic poročnik g. dr. Marko Stanjko, odvetnik v Ljutomeru na Štajerskem. Sodno prakso je deloval v Celovcu, kjer je bil tudi nekaj časa koncipient v pisarni gosp. dr. Janko Brejca.

Pogrešajo se stotnik 87. pešpolka Rudolf Praxmarer, poročnik 47. pešpolka dr. Edvard Dolinšek, ranjen pri Lvovu; poročnik Alfonz pl. Gellinek od 87. pešpolka in enoletni prostovoljec 97. pešpolka Fr. Radej iz Celja, oboje ranjena na severnem bojišču.

V ruskem ujetništvu je ljubljanski trgovec Karel Soss, znan tudi celovskim Slovencem, ker je bival nekaj časa v Celovcu. Bil je praporščak pri 27. pešpolku. Na severnem bojišču je bil ranjen in je kot tak postal ruski ujetnik. Mislili so, da je mrtev. Z dne 2. septembra je pa poročal svoji sestri, da leži ranjen v Kijevu. V drugi dopisnici z dne 13. septembra pa piše, da se nahaja na potu v Omsk v Sibiriji kot vojni ujetnik; deset dni je ležal v bolnišnici, rana se celi dobro. — V ruskem ujetništvu je tudi Karol Pišek iz Št. Lovrenca na Dravskem polju.

Slovenski konjeniki. V dosedanjih bojih si je stekel posebno slavo tudi dragonski polk št. 5, v katerem služijo večinoma slovenski fantje. Dve eskadroni teh dragoncev, ki ste garnizonirali v Slov. Bistrici, štejete že danes v svojih vrstah celo vrsto odlikovanih junakov. Tako so med drugimi dobili hrabrostne svetinje: kadet pl. Arbeser, štabna stražmojstra Rat in Kienert, četovodja Ror, desetniki Plasl, Mezotič, Pšeničnik in Osel ter dragonci Simanler, Krmle in Puff.

Proti obrekovalcem. Iz Slov. Bistrice se poroča izpred sodišča »Slov. Gospodarju«: Marjeta Jevšenak, p. d. Katerčka, je pravi, da je č. gosp. župnik iz Venčesla pobiral za Srbe in da bo kmalu zaprt. Za to obrekovanje je dobila imenovana teden dni zapora s postom, trdim ležiščem in temnico. — Druga ženska Eva Petek je istega gosпода župnika dolžila, da je rekel: Če zmaga Srbi, bomo vsi srečni. Ker pa bodo zmagali naši, bomo vsi nesrečni. Za to je dobila ta ženska pet dni zapora z enim postom.

Hrvatica v vojni. Hrvatski listi pišejo: Te dni pada na Hrvate lov za lovorjem. Njihova slava in junaštvo se širi po vsem svetu in zato ni čudno, ko se sliši, da je v vojski tudi ena ženska in da je tudi ta hrvaškega pokolenja. To je Alojzija Falica, dekle iz Petrinje. Bori se v Galiciji kot korporal in se junaško drži. Oblečena je kakor ostali vojaki, le hlače ima širje; težave in napore prenaša kakor vsak drug vojak.

Šmihel nad Pliberkom. (Zbirka za »Rdeči križ«). Občina Bistrica je nabrala znesek 67 K 10 h; po gospodičnih Ivanki in Wilki Mori v Šmihelu je bilo nabranih 95 K 94 h, skupaj 163 K 4 h, kateri znesek se je vposlal na c. kr. okrajno glavarstvo v Velikovec. Darovi za »Rdeči križ« se še zanaprej zbirajo.

Šmihel nad Pliberkom. Kot junaka na polju slave sta po došli poročilih padla naš priljubljeni mož Anton Kraut p. d. Jera na Bistrici, in mladenič Fricelj Kuharp. d. Kuharjev v Črgoričah. Prvi, ki je bil šele čez eno leto oženjen, zapušča mlado ženo z enim otrokom ter svojo staro skrbno mater. Iz občine Bistrica je šlo k vojakom 108 mož, od katerih je približno 40 mož na bojnem polju, drugi pa kot črnovojniki v bližini.

Podklošter. (Razno.) Za »Rdeči križ« in za družine rezervistov se je v cerkvi doslej nabralo skupaj 146 K 57 h, kljub temu da se je že poprej pobiralo po hišah in se je dosegla visoka vsota. Poudariti je treba požrtvovalno radodarnost podkloštarskih faranov, ki so bili in so še z veseljem žrtvovali veliko za patriotične namene. Poleg tega pa se obrača vsa fara v gorečih skupnih molitvah h Gospodu vojskinih trum za svojega cesarja, za hrabro avstro-ogrsko armado in za zmago našega orožja. Vsako soboto zvečer in nedeljo popoldne se ob veliki

udeležbi vrši vojskina molitvena ura. Vrhutega se je priredila tudi procesija za zmago k znameniti kapeli Sv. Martre, do katere imajo katoliški Zilani posebno zaupanje. — Spominjali se pa nismo samo živih junakov v ognju; na dan sv. Mihaela vojvode nebeške vojske, se je zbrala fara v cerkvi, kjer se je darovala sveta maša za naše ubite junake. — Drugače vlada v Podkloštru in okolici na zunaj velik mir. Ljudje so polni zupanja v srečen konec ter spravljajo ob lepem vremenu pod streho obilne poljske pridelke. Vesele se, da je Bog tako bogato blagoslovil delo njihovih rok. Zimska posetev se vrši nemoteno dalje in bo kmalu končana. — Sneg, ki je presenetil 21. septembra celo Zgornjo Koroško, je napravil pri sadnem drevju veliko škodo, dasiravno je še isti dan izginil iz ravnine. Na Dobraču pa se je najbrže že za stalno naselil ter nam pošilja vsak dan v pozdrav svoj mrzel veter, ob jasnih jutrih pa tudi občutljivo slano, katero imenuje Zilan »mraz«.

Najnovejša poročila.

FRED ODLOČITVIJO V GALICIJI. — BOJI NA OGRSKEM. — HINDENBURG ZOPET PORAZIL ŠTIRI RUSKE ARMADNE ZBORE.

Dunaj, 4. oktobra. Vojni poročevalec lista »Rundschau« poroča: V Galiciji si stoje nasproti avstrijske in ruske čete, da pričnejo nove odločilne boje. Pričakovane velikanške bitke se lahko vsak trenutek prično. Topot se bo to vršilo pod znatno ugodnejšimi pogoji.

»Lokalanzeiger« poroča iz Rotterdama: Poročevalec lista »Times« v Peterburgu poroča, da se nahajamo pred važnimi vojaškimi dogodki. Kakor sodi ruski vojaški strokovnjak polkovnik Šumski, je Poljska določena za največjo bitko sedanje vojske. Namen Nemcev je, da prisilijo Ruse, da ali zapuste Galicijo ali pa odločilno bitko bijejo. Kolikor se more domnevati, se bodo Rusi tej koliziji izognili. Nemci kažejo veliko veselje do boja in poizkušajo zavzeti Osovjec, ki leži na drugem krilu vojne črte. Nemci upajo, da zmaga.

PROTI RUSKIM VPADOM NA OGRSKO.

Budimpešta, 4. oktobra. (Kor. ur.) Edina ruska kolona, ki se še nahaja na Ogrskem in ki je vpadla v deželo pri Körösmezö, se je borila 3. t. m. z našimi obmejnimi stražnimi oddelki, ki so bili napram Rusom v veliki manjšini. Ker šele sedaj prihajajo ojačenja na to točko, ki je od središča zelo oddaljena, so se morale naše obmejne straže umakniti do Hossomezö, kjer bodo s pomožnimi četami, ki so še na potu, napravile, kakor je pričakovati, tudi tej epizodi konec. Ker so se naše čete umaknile do Hossomezö, je bilo treba Marmaros-Sziget začasno izprazniti. Uprava komiteta posluje v Husztu; ko bodo Rusi vrženi nazaj, se bo vrnila v Marmaros-Sziget.

V ostalih karpatskih prelazih so bile naše čete povsod zmagovite.

DVE V BOSNO VPADLI ČRNOGORSKI BRIGADI PORAZENI.

Dunaj, 4. oktobra. Uradno se poroča: V vzhodno Bosno vpadle srbske in črnogorske sile so nas prisilile, da smo poslali v te kraje, ki leže na strani kraja glavne odločitve, naše vojne moči.

Prva tam vpeljana akcija se je končala z velikim uspehom. Dve črnogorski brigadi, spužka pod poveljstvom generala Vukovića in zetska pod generalom Rajevićem sta bili po hudih dvanajstih dnevih bojih popolnoma poraženi in vrženi proti Foči. Črnogorci v silni zmešnjavi beže čez mejo. Obe brigadi sta morali prepustiti našim ves svoj tren in znatne zaloge, katere so naplenili no Bosni. Tudi pri tej priliki smo našli več naših vojakov, ki so bili odposlani kot prednje straže, med njimi nekega praporščaka, ki so bili vsi na zverinski način pohabljeni.

Pri akciji, ki je bila vpeljana na severnem delu, je pol našega bataljona ujelo celoten srbski bataljon.

Potflorek, feldcajmojster.

NOVA HINDENBURGOVA ZMAGA.

Berolin, 4. oktobra. (Kor. urad.) Veliki glavni stan poroča 3. t. m. ob 10. uri zvečer:

Na vzhodu so bili trije sibirski armadni zbori in deli 22. armadnega zbora, ki so se nahajali na levem krilu čez reko Njemen prodirajoče ruske armade po dvakratnem zelo hudem boju poraženi. Nemci so ujeli 3000 neranjenih Rusov in zaplenili 30 topov in mnogo strojnih pušk.

DOLGOTRAJNI BOJI NA FRANCOSEKEM. — FRANCOZI IZGUBILI DOSLEJ 300.000 MOŽ.

Berolin, 5. oktobra. (Uradno.) Veliki glavni stan poroča 4. t. m. zvečer: Na zahodnem bojišču uspešno napredujejo boji na desnem nemškem krilu in v Argonih.

Že dosedaj znašajo francoske izgube do 300.000 mož. Če bo šlo tako naprej, kakor zadnje tedne, bodo narasle francoske izgube tekom pol leta na poldrugi milijon mož. V očigled teh števil je nepotrebno vprašanje, če more kaka država prenesti tolike izgube, ne da bi bila gospodarsko uničena.

INDIJSKE ČETE V FRANCIJI.

London. Indijske čete so se izkrcale na Francoskem dne 2. oktobra. Med četami so vojaki Ghurkas iz pokrajine Pendžabin in Beludžistan. Vojaki so se pripeljali na 20 parnikih.

REIMS ZAPUŠČEN.

London, 3. oktobra. (Kor. ur.) »Daily Telegraph« poroča iz Pariza: Bombardiranje Reimsa traja že devet dni. Skoraj vsi prebivalci so mesto zapustili. Zadnje dni so se morali skrivati po kletih.

ANTWERPEN PRED PADCEM. — NEMCI ZAPLENILI 330 BELGIJSKIH TOPOV.

Iz Berlina poročajo uradno 4. oktobra: Pri napadu na Antwerpen so nadalje padli fort »Liorek«, »Wälchem« in »König Heckel« in vse redute, ki ležijo med temi fort. Naši so pri tem zaplenili 30 topov. V zunanji pas utrdb napravljena odprtina dovoljuje, da lahko prenesemo napad na notranjo utrdbeno črto in mesto samo.

NEMCI ZAPLENILI PRED ANTWERPOM 330 TOPOV.

Dunaj, 5. oktobra. Berolinski listi poročajo, da so Nemci zaplenili pred Antwerpom 330 belgijskih topov. Nemški zrakoplovi so metali v mesto proklamacije, v katerih se zahteva predaja trdnjave, da se prepreči prelivanje krvi.

SLOVENSKI FANTJE PRED ANTWERPOM.

Slovenci topničarji, ki so z velikimi avstrijskimi oblegovalnimi topovi prideleni nemški armadi, so bili kakor posnemamo iz dopisnice, ki je prišla po vojni pošti, dne 23. avgusta v Bruslju, nakar so se podali proti Antwerpnu. Slovenski topničar piše: Hvala Bogu, če nam bo še tukaj tako šlo, kakor nam je šlo dosedaj, bomo kmalu končali svoje delo.

PAŠIČ PROSI GRČIJO POMOČI.

Dunaj, 5. oktobra. Pašič je zaman prosil Grčijo pomoči. Brzjavil je, da postaja stanje srbske armade vsak dan bolj obupno. Kažejo se že znaki narodne katastrofe.

ULTIMATUM TRIPELENTENTE TURČIJI.

Rim, 5. oktobra. Angleški poslanik poroča, da je tripelententa v obliki ultimata zahtevala od Turčije, da odpre Dardanele.

KOLERA V AVSTRIJI.

Dunaj, 4. oktobra. Sanitetni oddelek ministrstva uradno poroča: Dne 3. oktobra so konstatirali po en slučaj azijske kolere v Litiji in Idriji, nadalje po en slučaj v Brodcih na Moravskem in v Bjelicu v Šleziji. Razen v Brodcih gre tu povsod za osebe, ki so došle iz Galicije. Nadalje so 3. oktobra konstatirali v Grybowu v Galiciji dva slučaja kolere med vojaštvom.

STRAŠEN POTRES V MALI AZIJI.

2500 oseb izgubilo življenje.

(K. ur.) Glasom uradnih brzovavk, ki so došle notranjemu ministrstvu, se je sinoči proti polnoči pripetil v Bonduru in Sparti (vilajet Konja v Mali Aziji) močan potres. Lahni potresni sunki se še neprestano ponavljajo. Posebno hud je bil potres v Bonduru in okolici. Natančno število ni znano, a sliši se, da je 2500 oseb zgubilo življenje. Vlada in Rdeči polmesec sta uvedla pomozno akcijo za prizadeto prebivalstvo.

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v „Miru“!

Vzgojišče za deklice (internat)

čč. šolskih sester v „Narodni šoli“ v Št. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem

se priporoča p. n. slovenskim staršem. Sprejmejo se deklice, ki želijo obiskovati v hiši se nahajajočo štirirazredno ljudsko šolo; potem večja vsaj 16 let stara dekleta, ki dobivajo popolnega pouka in navodila v vseh za gospodinje potrebnih stvareh. — Na svoji 1/4 ure od „Narodne šole“ oddaljeni pristavi sprejmejo čč. šolske sestre tudi nekaj dečkov, ki želijo obiskovati „Narodno šolo“, v vzgojo in oskrbo. Šolsko leto se prične dne 5. novembra 1914. Plačilo 26 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Št. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem.

Zakaj?

ne pišete takoj po krasni cenik in najnovjše vzorce, kateri se določijo vsakemu zastoj in poštne prosto iz Prve gorenjske razpošiljalnice Ivan Savnik, Kranj 162

Loterijske številke:

Gradec, 30. septembra: 51, 37, 45, 61.
Brno, 30. septembra: 49, 85, 18, 15, 39.
Linc, 3. oktobra: 47, 28, 64, 31, 81.

Tržne cene v Celovcu

1. oktobra 1914 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	33	78	35	72	22	40
Rž	29	16	31	50	17	60
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	—	—	—	—	—	—
Oves	20	67	22	—	7	40
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	41	90	28	40
Turščica	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—	—	—
Fižola, rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	6	66	7	56	3	20
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	6	—	8	—	—	—
„ kislo	5	—	6	20	—	—
Slama	5	—	6	50	—	—
Zelnate glave po 100 kos.	10	—	12	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	28	—	—
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje) . . . 1 kg	2	80	3	20	—	—
Sur. maslo (putar), 1 „	2	60	4	—	—	—
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	10	2	40	—	—
„ sur. 1 „	2	—	2	30	—	—
Svinjska „ mast . . . 1 „	2	20	2	40	—	—
Jajca, 1 par	—	16	—	20	—	—
Piščeta, 1 par	2	80	3	60	—	—
Race	—	—	—	—	—	—
Kopuni, 1 par	—	—	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	2	90	3	40	—	—
30 „ „ mehka, 1 „	2	70	3	—	—	—

Živina	Počrez	100 kilogr.						Prignalo	Prodalo
		živa		zaklana		K	v		
		od	do	od	do				
v kronah									
Konji	—	—	—	—	—	—	—	—	
Biki	300	—	—	—	—	—	1	1	
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ za vožnjo	446	510	—	—	—	—	12	8	
Junci	—	—	—	—	—	—	—	—	
Krave	160	558	68	72	—	—	38	20	
Telice	270	—	—	—	—	—	2	1	
Svinje, pitane	—	—	—	—	160	—	3	3	
Prasete, plemena	22	56	—	—	—	—	230	170	
Ovce	—	—	—	—	—	—	—	—	
Koze	—	—	—	—	—	—	—	—	

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Kristusovo življenje in smrt

v premišljevanjih in molitvah.

Poleg Gašparja Erharda za Slovence priredil Štefan Kociančič.

Dva dela, druga izdaja.

Cena: Mehko vez. K 6.—, za družnike K 4.40, po pošti franko K 1.— več. — V dva dela trdo vez. z usnjatim hrbtom K 9.20, za družnike K 6.80, po pošti franko K 1.— več.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica K 8.000.000.

Rezervni fondl okroglo K 1.000.000.—

Denarne vloge na knjižice se obrestujejo po

4%

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izzrebaue vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurznl izgubl.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije. Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spljetu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:

po dogovoru od 4% naprej.